

Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρονμται ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἀπασι τοῖς κ. κ.
ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

27 ὁδὸς Πανεπιστημίου-27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10-12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπ' τῆς ἀποστολῆς τοῦ φυλλοῦ γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἀρθρα

εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν

(ΚΑΛΛΙΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ)

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιεύμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτὴ.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὁρεῖλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματὸσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Παλαιαὶ θρησκείαι Β'. — Καλλιπὴ Κεχαγιά Β' — Ἀπὸ τὴν ζωὴν τῶν παιδιῶ. — Ὁ Νικημένος νικητὴς (κατὰ μεταφρ. δος Εἰρήνης Νικολαΐδου). — Χωρὶς ὄνομα (μυθιστόρημα κ. Κ. Παρρέν). — Συνταγαί. — Εἰδοποιήσεις. — Ἐπιφυλλίς. Ἐκδίκησις ἀραβος.

ΠΑΛΑΙΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑΙ

Β'

Οἰκοκυρεῖο καὶ ἐθνικαὶ πτωχεύσεις.

Αἱ σχέσεις τοῦ οἰκοκυρεῖοῦ μὲ τὸ Ἔθνος φαίνεται ὅτι εἶνε στενώταται. Δὲν πτωχεύει καὶ δὲν χρεωκοπεῖ ἓν Ἔθνος, εἶπεν εἰς μέγας Ἀγγλος οἰκονομολόγος, ὁ Σμιθ, ἐὰν δὲν πτωχεύσῃ προτῆτερα ὁ οἶκος, τὸ πρῶτον σχολεῖον, εἰς τὸ ὅποιον τίθενται αἱ βᾶσεις καὶ ἐφαρμόζονται αἱ ἀρχαὶ τῆς οἰκονομίας.

Διότι τὸ Ἔθνος δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο παρὰ μία μεγάλη οικογένεια. Μέλη τῆς οικογενείας αὐτῆς εἶνε οἱ ἀρχηγοὶ οἰκων, οἱ ὅποιοι, ἐὰν ὡς τοιοῦτοι χρεωκοπήσουν, θὰ παρασύρουν εἰς τὴν χρεωκοπίαν καὶ τὸ Ἔθνος ὁλόκληρον. Δι' αὐτὸ ἄλλος οἰκονομολόγος, ὁ Petit, εἶπεν, ὅτι ἡ καλὴ οἰκοδόσποινα ἀποτελεῖ τὴν βᾶσιν τῆς οἰκονομικῆς εὐεξίας καθε χώρας.

Ἄφου λοιπὸν καὶ ἡμεῖς ἐπτωχεύσαμεν ὡς ἔθνος, σημείον ὅτι ἔχομεν χρεωκοπήσει ὡς οἶκος, σημείον ὅτι ἡ δὲν ἔχομεν οἰκοκυράς, ὅπως τὰς θέλει καὶ τὰς ἐννοεῖ ἡ ἐπιστήμη τῆς οἰκονομίας, ἢ ὅτι αἱ οἰκοκυραὶ δὲν εὐρίσκονται εἰς τὴν θέσιν των.

Καὶ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἔχομεν οἰκοκυράς, ἀφῶ τὸ σχο-

λεῖον τὸ ὅποιον τὰς μορφῶναι ἔλειπεν ὡς πρὸς ὀλίγου ἀκόμη, ὅπως δὲν ἦτο δυνατόν αἱ οἰκοκυραὶ νὰ εὐρίσκωνται εἰς τὴν θέσιν των, ἀφῶ οἱ ἄνδρες κρατοῦν κατὰ τὰ ἐννέα δέκατα τὰ διοικητικὰ ἔθνη τοῦ οἴκου.

Δύο λοιπὸν κεφαλαι καὶ δύο ἀρχαὶ συγκρουόμεναι, ἐπιρίπτουσαι ἢ μία ἐπὶ τῆς ἄλλης τὰς ἀτελείας καὶ τὰς ἐλλείψεις καὶ εὐθύναι, δικαίμεναι συχνότατα ἐχθρικῶς, ἀντιπράττουσαι ἀσυνειδήτως ἢ μία κατὰ τῆς ἄλλης, σπανίως κανονίζουσαι τὰ ἐξοδα καὶ τοὺς προϋπολογισμοὺς των ἐπὶ τῆ βᾶσει τῶν εἰσοδημάτων των, σπικνωτέρον κρατοῦσαι καὶ τὸ ἐλάχιστον βιβλίον ἐξόδων, ἰδοὺ περίπου, ἐκτὸς ἐξαιρέσεων, ποῦ περιστρέφεται ἡ οἰκονομικὴ διοίκησις τοῦ οἴκου.

Εἰς τοῦτο δὲν πταίου βεβαίως αἱ γυναῖκες, διότι δὲν ἀνετέθη ποτὲ εἰς αὐτὰς οὔτε ἔργον νομοθετικόν, ἀλλ' οὔτε ἡ σύνταξις προγραμμάτων ἐκπαιδευτικῶν. Ἡ θέσις τῶν γυναικῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶνε ἐντελῶς παθητικὴ καὶ ἐὰν ὑπῆρξαν Ἑλληνίδες, αἱ ὅποιοι μὲ τὸ ὄπλον εἰς τὸν ὄμον ἠγωνίσθησαν διὰ τὴν ἐλευθερίαν, δὲν ἐθεωρήθη ὁμως ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ βασιλείου ἀναγκαῖον νὰ ζητηθῆ καὶ ἡ γνώμη τῶν γυναικῶν, τοῦλάχιστον ἐπὶ τῆς ἀνατροφῆς καὶ μορφώσεως τῶν κοριτσιῶν των.

Καὶ ὑπῆρξαν γυναῖκες ἀπὸ τὰς πρώτας γενεὰς τῆς ἐθνικῆς μας ἀποκαταστάσεως, τῶν ὁποίων ἡ γνώμη ἐὰν ἐζητεῖτο, θὰ εἶχε συντελέσει εἰς διάφορον ἐντελῶς πορείαν τῆς γυναικείας μορφώσεως, ἥτις θὰ ἦτο πολὺ σοφωτέρα καὶ θὰ ἀνταπεκρίνετο πολὺ περισσότερον μὲ τὴν φύσιν τῶν καθηκόντων καὶ τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ φύλου μας.

Εἶχα ἀκούσει ἄλλοτε ἀπὸ τὸ στόμα μιᾶς ἐκ τῶν γυναικῶν τούτων, τῆς ἀοιδίμου Πηνελόπης Παππαηλιοπούλου, τὸ πρόγραμμα αὐτὸ τὸ ἰδανικόν τῆς γυναικείας ἀνατροφῆς,

τὸ ὅποιον ἡ γενεὰ τῆς εἶχεν ὄνειροπολήσει καὶ ὁμολογῶ ὅτι κατεπλάγη διὰ τὴν σοφὴν τελειότητά του.

Ἄλλ' αἱ γυναῖκες ἐκεῖναι ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ σιωποῦν ἀπέναντι τῆς ἀνδρικής κυριαρχίας καὶ πανσοφίας καὶ οἱ ἄνδρες νὰ πράττουν καὶ νὰ νομοθετοῦν καὶ ν' ἀποφασίζουσαν, ὡς καὶ σήμερον.

Ἀποτελεσμα: Προγράμματα σχολικὰ πανόμοια μὲ τὰ τῶν ἀρρένων. Σχολεῖον ἀνώτερον ἐπισημῶς ἀνεγνωρισμένον ἔν καὶ μόνον, τὸ Ἀρσάκειον, προωρισμένον νὰ μορφώῃ διδασκαλίσσας μόνον. Ἀνεπίσημα ὅσα ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία ἔδρυσεν, ὑποχρεωμένα ὅμως ν' ἀκολουθοῦν ἀσυστητῆ τὸ πρόγραμμα τοῦ παρασκευάζοντος διδασκαλίσσας μόνον.

Καὶ μετὰ βάσανα σχολικῆς φοιτήσεως ὀκτὼ καὶ δέκα ἐτῶν, μετὰ μαρτύριον μακρᾶς πνευματικῆς καταπονήσεως καὶ φυσικῆς ἐξαντλήσεως, ἐκτὸς ἐλαχίστων ἐξαίρεσεων, ἡμιμάθεια πλήρης καὶ καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν, ἀδυναμία ἀπόλυτος εἰς σύνταξιν ἐνὸς καλογραμμένου καὶ ὄχι δασκαλικοῦ γράμματος, καὶ ἐντελής ἀδαημοσύνη εἰς πᾶν ὅ,τι ἀναφέρεται εἰς τὴν σοφὴν καὶ οἰκονομικὴν διοίκησιν ἐνὸς σπιτιοῦ, εἰς τὰ λεπτὰ καὶ δύσκολα καθήκοντα μιᾶς μητρὸς, εἰς τὴν ἀπαραίτητον μόρφωσιν μιᾶς γυναικὸς ὡς ἀνθρώπου καὶ ὡς πολιτίδος.

Αὕτη εἶνε ἡ εἰκὼν καὶ αὕτη ἡ κατάστασις. Τί πταίει λοιπὸν ἡ κόρη, ἡ ὁποία ὑπανδρεύεται, φέρουσα τοιαῦτα ἐφύδια διὰ τὴν νέαν ζωὴν τῆς, ἡ ὁποία, φυσικὰ, σπανίως ἀποκτᾶ τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ συζύγου, καὶ ἡ ὁποία διὰ τοῦτο ἐξακολουθεῖ νὰ μένη ὑπὸ οἰκονομικὴν κηδεμονίαν, ἐκτὸς ἐὰν ἡ φυσικὴ εὐφυΐα καὶ ἀντίληψις τῆς κατορθώσῃ ν' ἀναπληρώσῃ τὰ κενὰ τῆς μορφώσεως. Τί πταίει, ἐὰν γίνεταί ματαιία, ἐὰν δαπανᾷ εἰς περιττὰ καὶ στερεῖται τῶν ἀναγκαίων ἢ ἐὰν ἀσυνειδήτως φέρει εἰς χρεωκοπίαν τὸν οἶκον, τοῦ ὁποίου ὑπῆρξε φανταστικὸς μόνον ἀρχηγός;

Αὕτη εἶνε ἡ μία φάσις τοῦ ζητήματος, ἡ ἀναφερομένη εἰς τὰς τάξεις, αἱ ὁποῖαι ὁποσδήποτε ἔχουν μίαν θέσιν εἰς τὴν κοινωνίαν καὶ ἐν εἰσὸδῳ οἰονδήποτε διὰ τὴν ἴδρυσιν καὶ συντήρησιν οἰκοκυρτεῖας.

Ἄλλ' ὑπάρχει καὶ ἄλλη φάσις καὶ αὕτη περιλαμβάνει τὰς λαϊκὰς τάξεις, τὸν πολὺν Ἑλληνισμόν, τὰς ομάδας τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν ἔχουν ἄλλο εἰσόδημα καὶ ἄλλο κεφάλαιον ἀπὸ τὰ ἐργατικὰ χέρια των, τὴν ὑγίαν των καὶ τὴν οἰκιακὴν των ἁρμονίαν.

Λοιπὸν πῶς προπαρασκευάζει τὰς τάξεις αὐτὰς τὸ σχολεῖον, τὸ δημοτικὸν σχολεῖον, ἡ πρώτη καὶ μόνη παιδεία, τὴν ὁποῖαν τὸ ἔθνος χορηγεῖ εἰς τὰς γυναῖκας; Μὲ ποῖα ἐφόδια τὸ πτωχοκρίτισσιν τοῦ ἐργάτου καὶ τοῦ μικροτεχνίτου φεύγει ἀπὸ τὸ σχολεῖον αὐτὸ καὶ ἀναλαμβάνει τὰ καθήκοντα τῆς οἰκοκυρίας καὶ τῆς συντροφῆς εἰς τὴν ἐργασίαν καὶ εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς; Ποῦ ἤντησε διδάγματα τάξεως, καθαρῆς, εὐπρεπείας, ἐργατικότητος καὶ ποῦ ἔμαθε μίαν οἰκονομικὴν τέχνην καλῶς καὶ τελείως, ὥστε παρὰ τὸ λίκνον τοῦ παιδιοῦ τῆς καὶ πλησίον εἰς τὸ μαγειρεῖο τῆς νὰ ἐργάζεται καὶ αὕτη τιμίως καὶ νὰ συνεισφέρει τὸν ὀβολόν τῆς εἰς τὸ κοινὸν ταμεῖον τοῦ σπιτιοῦ;

Ποῦ ἔμαθε νὰ μαγειρεύῃ οἰκονομικὰ καὶ νὰ γνωρίζῃ τὴν ὑγιεινὴν καὶ τὰς θρεπτικὰς ιδιότητας τῶν τροφῶν, ὥστε δαπανῶσα ὀλίγα νὰ τρέφῃ καλὰ τὰ παιδιὰ τῆς καὶ νὰ κίνη τὸ σπιτάκι τῆς εὐχάριστον καὶ θελητικὸν τόσον, ὥστε νὰ συγκρατῇ καὶ αὐτὸ εἰς τὸν ἄνδρα, τὸν ζητοῦντα συνήθως ἀναψυχὴν εἰς τὸ οἶνοπωλεῖον; Ποῦ ἔμαθε τέλος τὰ μεγάλα καθήκοντά τῆς ὡς μητρὸς καὶ μορφωτρίας πολιτῶν, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους ἡ πατρίς ἐξαρτᾶ τὸ μέλλον τῆς;

Ἰδοὺ περίπου τὸ πρόγραμμα εἰς ὀλίγας γραμμὰς τοῦ δημοτικοῦ σχολεῖου. Ἐρᾶ ἱστορία, δηλαδή ἡ ἱστορία τῶν Ἑβραίων ἀναλυτικώτατα καὶ ὀλίγα ἀπὸ τὴν Νέαν Διαθήκην. Ἀνάγνωσις, Γραφή, Ἀριθμητικὴ, Στοιχεῖα Ἑλληνικῆς μυθολογίας καὶ ἀρχαίας ἱστορίας, Ζωολογία, Γεωγραφία καὶ Πραγματογνωσία. Ἐργόχειρον, κέντημα, μάχρες κτλ. Ἀνάγκη σχολεῖον δὲν ὑπάρχει. Πρόγραμμα πανόμοιον μὲ τῶν σχολείων τῶν ἀρρένων καὶ ἐκτελούμενον καὶ ἐφαρμοζόμενον, σύμφωνα μὲ τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ βουλευτοῦ, τῶν ποικίλων δημοτικῶν ἀρχοντίσκων καὶ κομματάρχων. Σχολεῖα ἐκτὸς ὀλίγων ἐξαίρεσεων, τρωγαὶ ρυπαραὶ, χωρὶς σχολικὰ σκεύη καὶ ἔπιπλα, χωρὶς φῶς, χωρὶς χαράν.

Καὶ ἔπειτα διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς μορφώσεως τὸ ἐργαστάσιον μὲ ἐργασίαν δώδεκα καὶ δεκατεσσάρων ὥρων τὴν ἡμέραν, ὑπὸ ὄρους ὑγιεινῆς φοβεροῦς καὶ μὲ ἠθικὸς κινδύνους τόσους, ὥστε νὰ ἀποβαίη καθ' ἡμέραν καὶ περισσότερον προβληματικὴ ἢ τόσον φημισμένη ἡμιότις τῶν ἡθῶν τῶν λαϊκῶν τάξεων.

Καὶ ἔπειτα ἀπὸ τὴν κατάστασιν αὐτὴν ἐκπληττόμεθα πῶς ἡ μεγάλη καὶ αὐστηρὰ θεὰ τοῦ οἴκου ἐξενητεῖται ἀπὸ τὸν τόπον μας; καὶ πῶς τὸ συνέριον τοῦ Montpellier δὲν ἠκούσθη καὶ ἡ γνώμη τῶν Ἑλλήνων νομοθετῶν καὶ σοφῶν παιδαγωγῶν; Καὶ ἐρωτῶμεν τί πρέπει νὰ γείνη καὶ θὰ εἴπῃ ἡ κάθε μίξ καὶ ὁ καθεὶς τὴν γνώμην του, ὡς νὰ ἐπρόκειτο νὰ γείνη ὅ,τι πρέπει καὶ ὅταν αὐτὸ ὑποδειχθῇ καὶ μελετηθῇ καὶ συζητηθῇ.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΚΕΧΑΓΙΑ

Β'.

Ἡ κυρίως παιδαγωγικὴ δράσις τῆς Καλλιόπης Κεχαγιά ἀρχίζει ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν. Τὸ κέντρον τῆς δράσεως τῆς εἶναι τὸ Ζάππειον Διδασκαλεῖον. Τὸ τί ἠδύνατο νὰ δώσῃ ἡ γυνὴ ὡς παιδαγωγὸς ἐφάνη ἐκεῖ, ὅπου καὶ τὰ ὑλικά μέσα τῆς ἐχορηγήθησαν ἄφθονα καὶ ἡ συνεργασία σοφῶν ἀνθρώπων καὶ μεγάλων πατριωτῶν τῆς ἐδόθη πλήρης καὶ ἀμέριτος.

Τὸ Ζάππειον Διδασκαλεῖον μὲ τὸν Ζάππαν χορηγὸν καὶ μὲ τὴν Καλλιόπην Κεχαγιά διωργανώτρια καὶ διευθύντρια ὑπῆρξε τέλειον διδασκαλεῖον ὡς ἴδρυμα καὶ διὰ τοῦτο ἔμεινε καὶ θὰ μείνῃ πρότυπον ἀνώτερον σχολεῖον γυναικῶν καθ' ὅλην τὴν Ἀνατολήν.

Ἄλλ' ὁ κριτὴς τῆς παιδαγωγικῆς κινήσεως τοῦ παρελθόν-

τος, ἀφοῦ διεξέλθει τὴν ἱστορίαν τῆς ἰδρύσεως τοῦ σχολεῖου αὐτοῦ καὶ θαυμάσῃ τὴν τελειότητα καὶ ἁρμονικὴν διάταξιν τῆς οἰκοδομῆς καὶ τῶν διδασκτικῶν σκευῶν καὶ ἐπίπλων καὶ τὴν ἐν πᾶσι πρωτοστατοῦσαν παιδαγωγικὴν καλλιότητα καὶ εὐρυθμίαν, θὰ ζητήσῃ φυσικὰ νὰ κρίνῃ τὴν ἐργασίαν τὴν μεγάλην ἐξ αὐτῆς τῆς ἐπιρροῆς, ἣν ἤσκησεν εἰς τὴν κοινωνίαν, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας ἐζήτησεν, ἔδρασε καὶ ἐκυριάρχησε.

Καὶ δὲν θὰ σταματήσῃ βεβαίως ὁ κριτὴς αὐτὸς οὔτε εἰς τὴν ἀντίδρασιν, τὴν ὁποῖαν γενῶν περι αὐτὴν κάθε ἐπιφανῆς προσωπικότης, οὔτε θὰ ἐπηρεασθῇ ἀπὸ τὰ μίσση καὶ τὰ πάθη, τὰ ὁποῖα προσωπικὰ μικροφιλοτιμίαι καὶ ἐγωῖσμοι ἐξεγείρουσιν περὶ τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὴν θέλησιν καὶ τὴν δύναμιν νὰ φέρουν εἰς πέρας ἕνα μεγάλο ἔργον.

Ἄλλὰ θὰ σταθῇ καὶ θὰ ἐξετάσῃ μετὰ προσοχῆς τὸν γυναικεῖον κόσμον, τὸν ὁποῖον ἐδημιούργησε τὸ σχολεῖον αὐτὸ καὶ θὰ ζητήσῃ εἰς τὴν ψυχὴν καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου αὐτοῦ τὴν παιδαγωγικὴν ἰκανότητα τῆς Καλλιόπης Κεχαγιά.

Αἱ Ἑλληνίδες, ὧν τοὺς χαρακτῆρας καὶ τὸ πνεῦμα ἐμόρφωσεν αὕτη, Κωνσταντινουπολίτιδες ἢ Ἀνατολίτισσαι ἐν γενεῇ, ὑπῆρξαν καὶ εἶναι ἀνώτεροι τῶν γυναικῶν, ἃς ἐμόρφωσεν ἡ ἐν Ἀνατολῇ συναγωνίστρια τῆς Σαπρῶ Λεοντιάς, ἡ ἢ προγενεστέρᾳ αὐτῆς Εὐφροσύνη Σαμαρτζίδου ἢ ἡ ἐν Ἀθήναις διδάσκαλός τῆς Φανὴ Χίλλ, ἡ ἢ μετ' αὐτὴν μέχρι σήμερον δρῶσα ἄλλη Ἑλληνὶς συναγωνίστρια τῆς, ἡ Αἰκατερίνη Λασκαρίδου;

Ἐκκινητομένη αὕτη εἰς τι, τὸ ὅποιον νὰ ἐπηρέασῃ τὸσον τὴν γενεάν τῆς, ὥστε τὸ παιδαγωγικὸν πνεῦμά τῆς ὑπὸ τὴν βαθεῖαν σημασίαν τῆς λέξεως νὰ ὑψουται ὑπεράνω τοῦ πνεύματος τῶν συγχρόνων τῆς παιδαγωγῶν; Ἐδῶκεν αὕτη νέαν τροπὴν καὶ νέαν διεύθυνσιν εἰς τὸ παιδαγωγικὸν καθεστὸς, ἢ ἀπλῶς περιωρίσθη εἰς τὸ νὰ τελειοποιήσῃ ὅ,τι εὔρε, βοηθημένη εἰς τοῦτο καὶ ὑπὸ τῶν ἐκτάκτως εὐνοϊκῶν περιστάσεων, κατὰ τὰς ὁποίας ἔδρασε εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Διότι πρέπει νὰ τονισθῇ καὶ τοῦτο, ὅτι καμμία ἄλλη Ἑλληνὶς παιδαγωγὸς δὲν ὑπῆρξε τόσον ἀνεξάρτητος ὑλικῶς καὶ ἠθικῶς εἰς τὴν δράσιν τῆς ὅσον αὕτη. Δὲν ἦτο μόνον τοῦ Ζαπείου διευθύντρια. Ἦτο συγχρόνως ὑπουργὸς τῆς παιδείας σχεδὸν ἀνεξέλεγκτος καὶ ὑπουργὸς οἰκονομικῶν, ἀντλῶν ὅσα ἤθελεν ἀπὸ ταμεῖον χωρὶς πυθμένα. Τὸ Συμβούλιον τῆς, ἀποτελούμενον ἀπὸ ἀνδρῶν, οἱ ὁποῖοι διετέλουν εἰς ἔκστασιν πρὸ τῆς γοητευτικῆς εὐφυΐας τῆς, τὸ προσωπικόν τῆς, τὸ ὅποιον αὕτη εἶχε στρατολογήσει μεταξὺ φίλων καὶ παλαιῶν συναδέλφων δοκιμασμένων, αἱ μαθήτριά, αἱ ὁποῖαι τὴν ἔβλεπαν ὡς δευτέραν θεότητα, ὅλα αὐτὰ τὴν ἔκαμαν κυρίαν τοῦ ἐδάφους, τὸ ὅποιον τὴν ἀνεδείκνυε πάντοτε καὶ εἰς ἕνα νικήτριαν.

Ἄλλὰ ἐξεμεταλλεύθη τὴν ἐξαιρετικὴν αὐτὴν εὐνοίαν τῶν περιστάσεων, ὅπως μελετήσῃ καὶ ψυχολογήσῃ τὸν ἐν Ἀνατολῇ Ἑλληνισμόν καὶ ἀντιληφθῇ ποῦ ἔπρεπε νὰ στρέψῃ τὴν προσοχὴν τῆς, ὅπως διὰ τῆς ἐπιρροῆς τῆς γενεᾶς τῶν γυναικῶν, ἃς αὕτη καὶ τὸ σχολεῖόν τῆς ἐμόρφωνε βελτιώσῃ

τὰ κακῶς κείμενα; Ἐνόησεν ὅτι αἱ διδασκάλισσαι αἱ ὁποῖαι θὰ ἐξήρχοντο ἀπὸ τὸ Ζάππειον, δὲν προωρίζοντο μόνον εἰς τὸ νὰ μεταδώσουν γνώσεις, ἀλλὰ εἰς τὸ νὰ διαλύσουν πλάνους καὶ νὰ γείνουν αἱ ἱεραπόστολοι ἀρχῶν καὶ ἰδεῶν, μὲ τὰς ὁποίας φάνονται ὅτι ἐζυμώθησαν αἱ ἠρωϊκαὶ διδασκαλοὶ τῶν Βουλγάρων;

Ἡ μήπως ἡ πολλὴ ποίησις καὶ ἡ ὑπερπληθῶρα τῶν ἀνωτέρων γνώσεων καὶ ἡ πνευματικὴ ὑπερκόπωση τῶν παιδικῶν χρόνων καὶ τὰ πολὺ ὑψηλὰ καὶ πλατωνικὰ σχέδια ἀφῆρσαν ἀπὸ τὴν γενεάν τῶν μαθητῶν τῆς τὴν ψυχικὴν ἀκμὴν καὶ δύναμιν καὶ τὸ πρακτικὸν πνεῦμα, τῶν ὁποίων τόσῃ ἀνάγκη εἶχε καὶ ἔχει ὁ ἐν Ἀνατολῇ Ἑλληνισμός εἰς τὴν ἀνκτροπὴν καὶ εἰς τὴν μόρφωσιν του; Μήπως αἱ διδάσκαλοι τῆς ἔγειναν καλὰ διδάσκαλοι μόνον; Μήπως τὸ ὀλίγον κυριαρχικὸν καὶ ὀλίγον αὐθαίρετον πνεῦμά τῆς τὰς ἐσυνείθισεν εἰς τὴν ὑποταγὴν καὶ τὴν εὐπειθειαν, ἀλλ' ὄχι καὶ τὴν αὐτενεργὸν δράσιν; Καὶ μήπως ἐξερχόμενοι ἀπὸ τὸ περικαλλῆς μέγαρον καὶ ἀπὸ τὴν χλιδὴν τοῦ πλουσίου καὶ ὠραίου περιβάλλοντος καὶ ριπτόμενοι εἰς τὰς τρωγὰς τῶν ἡμιθροβάρων χωρίων τῆς Ἀνατολῆς, χωρὶς ἐφόδια ἀρετῆς διὰ τὴν πάλιν τῆς νέας αὐτῶν ζωῆς καὶ χωρὶς προετοιμασίαν πρακτικὴν εὐρέθησαν ἀδύνατοι διὰ τὸ μέγα ἔργον;

Ἄλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν κοινωνίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως δὲν παρουσιάζεται ἄρα γε τὸ ἴδιον ζήτημα τῆς παιδαγωγικῆς δράσεως τῆς Καλλιόπης Κεχαγιά; Καὶ δὲν γεννᾶται τὸ δίλημμα τῆς θέσεως, εἰς ἣν εὐρέθησαν αἱ ὡς πρὶν κηδεμόνες ἐκπαιδευθεῖσαι νεάνιδες, αἱ ὁποῖαι ἀπὸ τῆς μιᾶς ἡμέρας εἰς τὴν ἄλλην κατῆλθαν ἀπὸ τὸν Ὀλυμπον τῶν ὠραίων θεῶν εἰς τὰς πεζότητας μιᾶς βροχῆς, ἣν ἐπιρραίνει πολὺ ἀκόμη τὸ κοινωνικὸν περιβάλλον μὲ τὴν δουλικὴν θέσιν τῆς γυναικὸς καὶ τὴν τυραννικὴν καὶ αὐθαίρετον τοῦ ἀνδρὸς ἐπιβολήν;

Μὲ αὐτὰ ὅλα θὰ ἀσχοληθῇ ὁ κριτικὸς τοῦ μέλλοντος, ὁ ὁποῖος θὰ κανονίσῃ καὶ τὴν θέσιν τῆς Καλλιόπης Κεχαγιά εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς παιδαγωγικῆς ἐξελιξέως τοῦ φύλου μας.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Νικημένος νικητής.

Ἡ δεσποινὶς Λουκία κάθεται ἀναπαυτικὰ μέσα εἰς ἕνα πανέρι περιτριγυρισμένο μὲ μαξιλάρια καὶ κυττάζει δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ μὲ ὕψος ἤσυχον καὶ δὲν φαίνεται νὰ ὑποφέρει διόλου διὰ τὴν μικρότητά τῆς. Πόσον εἶνε μικρούλα συγκρινομένη μὲ τὸν Τρότ.

Αὐτὸς διασκεδάζει κάτω μὲ κομμάτια ἀπὸ ξύλο καὶ μὲ στρατιώτας μολιβένιους Γάλλους καὶ Πρώσους. Ἡ μαμὰ ἔκαμε πολὺ κλά νὰ τοῦ ἐμπιστευθῇ τὴν ἀδελφούλα. Αὐτὸς θὰ τὴν λογιεῖται. Τὴν πλησιάζει:

— Φρόνιμη εἶ; Ἄν δὲν εἶσαι καλὴ θὰ σὲ κάμω, ντά, ντά.

Τίποτε ἀπ' αὐτὰ δὲν εἶνε ἀλήθεια· ὁ Τρότ δὲν θὰ

κάμη ποτέ, ένα τέτοιο πράγμα, αλλά του άρεσει να το λέγει διὰ να βεβαιώσει την δύναμιν του. Δεν της κάμνει όμως της Λουκίας καμμιάν εντύπωσιν· τὸν κυττάζει με ὕφος ἀδιάφορον, κουνώντας την κουνούστρα της, ἔπειτα περνᾷ τὸ χεράκι της ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸ πανέρι καὶ τὴν πετάει κατὰ γῆς.

Ὁ Τρότ τὴν σηκώνει τῆς τὴν δίδει καὶ τῆς λέει:

— Δὲν θὰ τὸ ξανακάμης, δὲν εἶνε ἀλήθεια;

Καὶ πηγαίνει εἰς τοὺς Γάλλους του καὶ τοὺς Πρώσους, οἱ ὅποιοι εἶνε ἔτοιμοι νὰ κτυπηθοῦν. Ἡ δεσποινὶς Λουκία χαμογελαίει γλυκά, κυττάζει τὴν κουνούστρα της μὲ θαυμασμό καὶ τὴν κουνεῖ φοβερὰ. Ἐπειτα τὴν ξαναπετάει μὲ μιᾶς κάτω. Ὁ Τρότ εἶνε εὐγενὴς σηκώνεται πάλιν τὴν πέρνει καὶ τῆς τὴν δίδει· ἐκείνη γελώντας τὴν ξανακίχνει ὁ Τρότ ἀνητυχεῖ, τὴν σηκώνει ἀκόμη μιὰ φορὰ, τῆς τὴν δίδει καὶ σ' ἐκτὸς τῆς λέει:

— Ἄν τὴν ξαναπετάξης ἀκόμη μιὰ φορὰ, δὲν θὰ σοὺ τὴν δώσω πλέον, τὸ ξέρεις;

Ἀκόμη δὲν εἶχε πλησιάσει τοὺς στρατιώτας του καὶ ἀκούει τὸν κρότο τῆς κουνούστρας ποὺ ἔπεσε κατὰ γῆς. Ὁ Τρότ προσεβλήθη αὐτὴν τὴν φορὰν δὲν θ' ἀνητυχήσῃ πλέον. Καὶ κυττάζει τὴν δεσποινίδα Λουκία μὲ ὕφος προκλητικόν· ἀλλὰ καὶ ἐκείνη ἴδιο βλέμμα. Νομίζει κανεὶς ὅτι κάμνει τοὺς λοχαγισμούς της, καὶ εἶνε βεβιαία ὅτι ὁ Τρότ δὲν θὰ ἔχη τόσῃν δύναμιν καὶ ὅτι αὐτὴ θὰ νικήσῃ. Ἀνοιγοκλείνει τὰ μάτια της, βγάζει δύο, τρεῖς φωνίτσες δυνατές·...

Ὁ Τρότ ἀναστενάζει καὶ τρέχει κοντὰ της. Ἀλλοίμονον! ἂν ἡ μαμὰ τὴν ἀκούσῃ νὰ κλαίῃ, θὰ νομίσῃ ὅτι δὲν ἦτο ἱκανὸς νὰ τὴν διασκεδάσῃ. Καὶ διὰ τετάρτην φορὰν σηκώνει τὴν κουνούστρα καὶ τῆς τὴν δίδει.

Αὐτὴ οὔτε γυρίζει νὰ τὴν κυττάξῃ καὶ ὅσον τῆς τὴν βάζῃ εἰς τὸ χέρι, ἀνοίγει τὰ δάκτυλά της καὶ τὴν ἀφίνει νὰ πέσῃ μέσα εἰς τὸ πανέρι. Ἀφοῦ δὲν τὴν θέλει, τί νὰ κάμη αὐτὸς ἐπὶ τέλους;

Ἀλλὰ μὲν ἀπομακρυνθῆ ἀρχίζει νὰ φωνάζῃ. Τί ἄραγε νὰ θέλῃ. Μένει λοιπὸν πλησίον της καὶ τὴν κυττάζει, ἐνῶ θὰ ἦτο πολὺ περισσότερο εὐχαριστημένος νὰ παίξῃ μὲ τοὺς στρατιώτας του, ἀλλ' ἀδύνατον, διότι μὲν ἀπομακρυνθῆ ἀρχίζει τῆς φωνές· τῆς δίδει τὴν κούκλα, τὸ σκυλάκι ἀπὸ καουτσούκ, τὴν ρίζαν τῆς ἀλτέας καὶ τὸν ἐκυτόν του, τίποτε δὲν τῆς κάμνει εντύπωσιν καὶ οὔτε γυρίζει νὰ τὴν κυττάξῃ, ἀλλ' ὅταν ὁ Τρότ τῆς πλησιάζει τὸ χέρι του, εἰς τὸ ὅποιον κρατεῖ ἕνα κομματάκι ξύλο, τὸ ἀρπάζει καὶ δὲν ἐννοεῖ νὰ τὸ ξαναφήσῃ. Ἀλλοίμονον, ἂν δοκιμάσῃ νὰ φύγῃ, φωνάζει μὲ ἄλλον τρόπον καὶ εἰς τὸν Τρότ δὲν ἀρέσει διόλου αὐτὴ ἢ μουσικὴ. Ἐπειτα ἕνα καλὸ παιδάκι δὲν πρέπει νὰ κάμη νὰ κλαίῃ ἢ ἀδελφοῦλα του. Καὶ μὲ ἕνα βλέμμα λυπητερό πρὸς τοὺς στρατιώτας του, κάθεται κοντὰ εἰς τὸ πανέρι. Δὲν εἶνε διόλου εὐχαριστημένος καὶ αἰσθάνεται τὸν ἐκυτόν του προσβεβλημένον. Αὐτὸ θὰ διακρίσῃ πολὺ; Ἡμποροῦσε πλέον νὰ ἔλθῃ ἡ μαμὰ! Ἡ δεσποινὶς

Λουκία πιάνει τὸ δάκτυλο τοῦ Τρότ, τὸ γκραντζουνίζει, τὸ τσιμπᾷ, χωρὶς νὰ δείχνῃ, τὴν παραμικρὰν εὐγνωμοσύνην, χωρὶς νὰ φαίνεται διόλου εὐχαριστημένη· ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγον ἢ διασκέδασις αὐτὴ δὲν εἶνε ἀρκετὴ θέλει κάτι ἄλλο. Τραβᾷ κοντὰ της μὲ δύναμιν τὸ χέρι τοῦ Τρότ· τί ἄραγε νὰ θέλῃ; Ὁ Τρότ αἰσθάνεται ὅτι εἶνε ἀχρηστος κάθε ἀντίστοιχοι, καὶ ἀκολουθεῖ τὰς κινήσεις της.

— Ἄ! ὄχι κυρία μου, αὐτὸ δὲν εἶνε δυνατὸν. Εἶνε πολὺ περιέργη ἢ ἀδελφοῦλα, ξέρετε τί θέλει; Τίποτε περισσότερο τίποτε λιγότερον, νὰ βάλῃ ἕνα δάκτυλο τοῦ Τρότ εἰς τὸ στόμα της καὶ νὰ τὸ γλύφῃ. Ὅχι. Πρῶτα ἀπ' ὅλα αὐτὸ δὲν εἶνε καλὸ δι' ἕνα μωρὸ, ἔπειτα ποῖς εἶδε παρόμοιον πράγμα; Ἄλλως τε τοῦ κάμνει μεγάλην ἀηδίαν. Ὅχι, ὄχι ἀδύνατον καὶ μὲ ἕνα γρήγορον κίνημα ἀπομακρύνεται ἀπὸ αὐτὴν. Διὰ μίαν στιγμὴν ἡ Λουκία κυττάζει τρομαγμένη τὸν ἐπαναστάτην σκλάβον. Ὁ Τρότ εἶνε ὑπερήφανος διὰ τὴν ἀπόφασίν του· ἔτσι πρέπει νὰ κάμη κανεὶς, νὰ εἶνε ἐνεργητικὸς, πολὺ ἐνεργητικὸς. Ἀλλοίμονον τί ἐπιηκολούθησε ἡ δεσποινὶς Λουκία ἔξαφνα ἔκλεισε τὰ μάτια, ἔγινε κατακίχνη καὶ μ' ἕνα ἀπότομον κίνημα ἔπεσε μέσα στὸ πανέρι καὶ ἤρχισε νὰ φωνάζῃ ἀπελπιστικά, κινώντας τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια.

— Λουκία! Λουκία!

Ὁ Τρότ εἶνε ἐκτὸς ἐκυτοῦ, τὴν πλησιάζει καὶ προσπαθεῖ νὰ τὴν ἡσυχάσῃ μὲ χάρδια, τῆς προσφέρει τὸ χέρι του μὲ τὸ μικρὸ δάκτυλο ἀνοικτὸ, τὸ ὅποιον κινεῖ. Τίποτε ὅμως δὲν ὠφελεῖ, εἶνε ἀπαρηγόρητη.

Ποῦ εἶνε λοιπὸν ἡ ὑπερηφάνειά του, τοῦ ἀνωτέρου ὄντος· αἰσθάνεται ὅτι εἶνε ὄν κατώτατον, καὶ ὅτι ὁμοιάζει μὲ τὴν παρμαύνα! Πῶς νὰ κάμη νὰ ἡσυχάσῃ τὴν ἐπαναστάτιδα; Μία ιδέα ἀπελπισμένη τοῦ ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν, θὰ κάμη ὅπως ὁ ῥωμαῖος ἐκεῖνος ὁ ὅποιος ἐρρίφθη θεληματικῶς μέσα εἰς ἕνα πηγάδι. Θὰ προσφερθῇ ὡς θῦμα, καὶ ἰδοὺ ἡρωικῶς βάζει τὸ δάκτυλόν του μέσα εἰς τὸ ἀνοικτὸν στόμα τῆς Λουκίας·...

Αὐτὸ ἀφοπλίζει τὴν ἀδελφοῦλα, αἱ κινήσεις παύουν, τὸ χρῶμά της ἐπανερχεταί εἰς τὴν πρώτην του κατάστασιν, καὶ ἀρπάζει μὲ τὰ δύο χεράκια της τὸ δάκτυλο τοῦ Τρότ τὸ ὅποιον ἀρχίζει νὰ γλύφῃ μὲ μεγάλην ἡδονήν. Ὁ Τρότ αἰσθάνεται ἀηδίαν καὶ ταπεινώσιν.

Αὐτὸς ὁ Τρότ, ἕνα μεγάλο ἀγῶρι ν' ἀφήσῃ νὰ κινηθῇ ἀπὸ μίαν τόσον μικρὰν κυρίαν, καὶ νὰ παίξῃ τὸν ρόλον ἢ μιᾶς ρίζας ἀλτέας ἢ μιᾶς παρμαύνας. Αἰσθάνεται ἀνατριχίλλαν εἰς ὅλα τὰ μέλη. Ἐχει ἀνάγκη νὰ φουσησῇ τὴν μύτη του, τὸν τρώει ἡ πλάτη του... καὶ χίλια ἄλλα ἀκόμη. Ἄλλ' αἰσθάνεται ἀπογοητευμένος. Τὸ δάκτυλο εἶνε ὄλο βρεγμένο· τί βρώμικα πράγματα εἶνε αὐτά, πρέπει νὰ πάῃ νὰ πλυθῇ. Τέλος ἀκούει ἕνα βῆμα γρήγορον εἰς τὸν διάδρομον καὶ ἡ μαμὰ μπαίνει εἰς τὴν κάμαρα.

— Νομίζω πῶς ἡ Λουκία ἦτο πολὺ καλὴ, δὲν εἶνε ἀλήθεια;

Ἡ Λουκία μὲν εἶδε τὴν μαμὰ της, ἔδωκε τὴν ἐλευθε-

ρίαν του τοῦ Τρότ καὶ ἄρχισε νὰ φωνάζῃ ἀπὸ χαράν.

— Εὔγε, Τρότ, ἤξευρες νὰ τὴν ἐπιτηρῆς καὶ νὰ τὴν διασκεδάξῃς θυμαύσια τὴν ἀδελφοῦλα.

Ἡ μαμὰ εἶνε πολὺ καλὴ. Αὐτὸς ὅμως σκέπτεται ὅτι μᾶλλον ἡ Λουκία τὸν ἔκαμεν ὅτι ἤθελε καὶ δὲν φεύγει ἀπὸ τὸ δωμάτιον, χωρὶς νὰ κυττάξῃ τὸν νικητὴν του, ὁ ὅποιος χορεύει ἐνθουσιασμένως θριαμβευτικὸν χορὸν εἰς τὰ χέρια τῆς μαμᾶς.

Τὰ μωρὰ εἶνε ἀρκετὰ πλέον ἰσχυρὰ, ἀπὸ ὅτι τὰ νομίζομεν.

ΧΩΡΙΣ ΟΝΟΜΑ

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης εἶχαν περάσει ἕξ μῆνες ἐρημιᾶς καὶ μονώσεως διὰ τὴν ἀτυχή Σόνιαν, ἕξ μῆνες κατὰ τοὺς ὁποίους ἐπάλασε κατὰ τῆς καρδιάς της διὰ νὰ σώσῃ τὴν ὑπερηφάνειαν καὶ τὴν τιμὴν της τὰς ὁποίας ἔθεταν εἰς φοβερὰν δοκιμασίαν αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Ἀλέκου. Εὐθὺς ἕξ ἀρχῆς ἐκεῖνος εἶχε θέσει τὸ ζήτημα καθαρὰ καὶ χωρὶς περιστροφάς.

Ἀφοῦ ἡγαπῶντο φυσικὸς προστάτης καὶ μόνος εἰς τὴν ζωὴν ἐνδιαφερόμενος διὰ τὴν τύχην της ἦτο αὐτός. Ἦτο τρέλλα νὰ ζῆ μακρὰν του μόνη καὶ ἔρημος, ἀφοῦ ἦτο ἀρκετὰ ἔξυπνη καὶ ἀνεπτυγμένη, ὥστε νὰ μὴ δίδῃ σημασίαν εἰς τὰ τυπικὰ ἐμπόδια, τὰ ὅποια παρενέβαλεν ὁ γάμος του εἰς τὴν εὐτυχίαν της.

Ἡ ιδέα αὐτὴ ἐκυριαρχοῦσεν εἰς ὅλα τὰ γράμματά του ὑπὸ διαφόρους τύπους καὶ φρασεολογίας, ἄλλοτε μὲ σκληρότητα, ἢ ὅποια τὴν ἐπλήγωνε καὶ τὴν ἔκαμε νὰ τὸν μισῇ καὶ ἄλλοτε μὲ περιπάθειαν καὶ στοργήν, ἢ ὅποια τὴν ἀφώπλιζε καὶ τὴν ἔκαμε νὰ ὑποφέρει.

Δυστυχῶς ἡ ζωὴ της εἰς τὸ Παρίσι ἀπέβαινε μὲ τὸν καιρὸν δυσκολωτέρα καὶ ὁσάκις ἐδοκίμασε νὰ ζητήσῃ ἀνακούφισιν εἴτε εἰς τὴν ἐργασίαν, εἴτε εἰς κοινωνικὰς σχέσεις εὐρέθη πάντοτε πρὸ ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι ἐζήτουν νὰ ἐκμεταλλευθοῦν τὸ κάλλος καὶ τὴν νεότητά της.

Ἦχε νοσταλγήσει τὴν πατρίδα της, εἰς τὴν ὁποίαν ὅσον νέα καὶ ὅσον ὠραία καὶ ἂν εἶναι μία γυναῖκα, ἡμπορεῖ νὰ ἔχη φίλους, οἱ ὅποιοι νὰ τὴν σέβονται καὶ τοὺς ὁποίους νὰ συναναστρέφεται χωρὶς κανένα κίνδυνον.

Ἀπὸ τὴν ἐκεῖ ζωὴν της δὲν τῆς ἔμενε τίποτε ἄλλο πλέον παρὰ ἡ νιάνια, ἢ ὅποια τῆς ἦτο ἀφωσιωμένη τόσον, ὥστε νὰ μὴ θέλῃ νὰ καταλάβῃ ὅτι ἡ κυρία της ἦτο πτωχὴ καὶ νὰ ἐννοῇ νὰ τὴν περιβάλλῃ μὲ τὴν πολυτελεῖα εὐμάρειαν μὲ τὴν ὁποίαν ἐζούσαν ἄλλοτε. Τοῦτο, ἐνῶ ἀπ' ἐνός τὴν ἀνεκούφιζε, διότι τοῦλάχιστον ὕλικῶς δὲν εἶχε ἀκόμη αἰσθανθῆ καμμιάν στέρησιν, ὅμως ἐξ ἄλλου τὴν ἔφεραν εἰς δύσκολον θέσιν, ὅταν ἐντὸς ἕξ μηνῶν ἀνεκάλυψεν ὅτι ἀπὸ τὰς δέκα χιλιάδες φρ. τὰ ὅποια τῆς εἶχε στείλει ὁ Ἀλέκος δὲν τῆς ἔμεναν παρὰ δύο τρεῖς ἐκατόφραγκα ἀκόμη.

Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν εἶχε δοκιμάσει νὰ γράψῃ δι'

ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ, οὐδέποτε ὅμως τῆς ἐπέρασαν ἀπὸ τὸν νοῦν ὅτι θὰ ἡμποροῦσε νὰ ζήσῃ μόνον μὲ τὴν ἐργασίαν της. Διὰ τοῦτο καὶ δὲν εἶχε ἐξετάσει ποτὲ τί τῆς ἐπλήρωναν διὰ τὴν ἐργασίαν της αὐτὴν, ἀλλὰ ὡς ἤρθετο ὁ φάκελλος παρεδίδοτο εἰς τὴν νιάνια, ἢ ὅποια ἦτον ὁ ἀνεξέλεγκτος ταμίης της.

Ὁ νέος ἰατρός, ὁ ὅποιος εἶχε εὐρεθῆ εἰς τὰς τελευταίας στιγμὰς τῆς μητέρας της ἐζήτησε νὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ τὴν βλέπῃ καὶ ἦτο πράγματι ὁ μόνος ἀνθρώπος, ὁ ὅποιος τῆς ἐνθύμιζε τὴν πατρίδα της καὶ τὸν ὅποιον συναναστρέφετο χωρὶς κανένα φόβον καὶ κανένα κίνδυνον. Ἀφοῦ ἄλλοτε δὲν τὸν εἶχε δεχθῆ διὰ σύζυγον, ἤρκετο σήμερον εἰς τὸν ρόλον τοῦ φίλου, εἰς τὸν ὅποιον ἡ Σόνια σιγὰ, σιγὰ εἶχε ἐκμυστηρευθῆ ὅλα τὰ μυστικὰ τῆς ζωῆς της. Ὁ ἔρωσ της μὲ τὸν Ἀλέκο μετὰ τὸν γάμον ἐκεῖνου καὶ τὴν αἰσχυρὰν διαγωγὴν του ἀπέναντί της, ἦτο τὸ μόνον πράγμα ποῦ δὲν εἶχε ἡμπορέσει νὰ ἐννοήτῃ ὁ νέος ἰατρός. Ἡ Σόνια δὲν τὸν ἐδικαιολογεῖ καὶ ὅμως ἐφάνετο ἐννοοῦσα τὴν σκληρὰν ἀνάγκην τοῦ γάμου αὐτοῦ. Καὶ ὁ ἰατρός διὰ νὰ μὴ τὴν λυπῇ, ἐφάνετο ὅτι παρεδέχετο τὴν γνώμην της.

Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν οἱ δύο νέοι ἐγευματίζαν μαζῇ ἕξω ὡς καλοὶ φίλοι ἢ μετεβαίναν εἰς τὴν ἐξοχὴν καὶ αὐτὴ ἦσαν αἱ μόναι στιγμαὶ ψυχαγωγίας καὶ ἀνκουφίσεως διὰ τὴν νέαν γυναῖκα, ἢ ὅποια ἕνεκα τοῦ πένθους της δὲν ἡμποροῦσε νὰ πάῃ οὔτε εἰς τὸ θέατρον, τὸ ὅποιον τόσον ἀγαποῦσεν.

Ἡ καυμένη ἡ νιάνια τὰς ἡμέρας ὅπου ἡ κυρία της ἐγευματίζεν ἕξω, ἐπήγαινε καὶ αὐτὴ εἰς τὸ σπίτι τοῦ ἰατροῦ καὶ διεσκέδαζεν ὀλίγον μὲ τοὺς ὑπηρετάς οἱ ὅποιοι ἦσαν Ρῶσοι. Κάθε φορὰν εἰς τὸ τραπέζι ἔπιναν εἰς ὑγείαν τῶν ἀφεντικῶν των καὶ ἡ νιάνια παρεκάλει τὸν Θεὸν νὰ φωτίσῃ τὴν κυρίαν της νὰ ὑπανδρευθῇ μὲ τὸν ἐξαίρετον αὐτὸν ἀνθρώπον. Θὰ γίνωμε τότε ὅλοι μιὰ οἰκογένεια καὶ δὲν θὰ εἶμαι καὶ ἐγὼ σὰν βουβὸ σκυλὶ ὀλόκληρες ἡμέρας, ἔλεγε, σκουπίζουσα ἕνα δάκρυ.

Ὁ ὑπρέτης καὶ ἡ ὑπηρετρία τοῦ ἰατροῦ τὴν ἔλεγαν τότε μητεροῦλαν των, τὴν ἐπαρηγοροῦσαν καὶ ἔπειτα ἤρχιζαν νὰ συζητοῦν μεταξὺ των τοὺς λόγους, οἱ ὅποιοι ἡμποδίζαν τὴν Σόνια νὰ δεχθῇ τὰς προτάσεις τοῦ κυρίου των.

Ἀπὸ μίαν ταιαύτην ἡμέραν ἑορτῆς ἐπέστρεψεν ἡ νιάνια μίαν Κυριακὴν βράδυν, ὅταν εὐρέθη πρόσωπον μὲ πρόσωπον μὲ τὸν Sacha Δημήτροβιτς, ὅπως ἔλεγαν πάντοτε τὸν Ἀλέκον εἰς τὴν οἰκογένειαν τῆς κυρίας της. Ἡ νιάνια ἐνόμισε διὰ μίαν στιγμὴν ὅτι ὠνειρεύετο, τόσον ὀλίγον ἐπερίμενε νὰ ἰδῇ εἰς τὸ Παρίσι καὶ εἰς τὸ σπίτι των μάλιστα τὸν ἀνθρώπον αὐτόν, ὁ ὅποιος εἶχε γίνε ἡ αἰτία τῆς καταστροφῆς των. Καὶ ὁ θάνατος ἀκόμη τῆς κυρίας της δὲν εἶχεν ἐπέλθει συνεπιεία τῆς ταραχῆς, ἢν ὑπέστη ἡ δυστυχῆς ἐκείνη, ὅταν ἔμαθε τὸν γάμον τοῦ Sacha Δημήτροβιτς καὶ τὴν ἐγκατάλειψιν τῆς θυγατρὸς της;

Ὁ Ἀλέκος δὲν ἄφησεν εἰς τὴν γραῖαν ὑπηρετρίαν καιρὸν νὰ πιστεύῃ ὅτι ὠνειρεύεται. Ποῦ εἶναι ἡ κυρία σου, τῆς

είπε, με τὸ συνειθισμένον επιτακτικὸν ὕφος του. Ἦλθα τρεῖς φορὰς ἕως τῶρα χωρὶς νὰ εὕρω κανένα.

Ἡ νιάνια συνήλθε με ὄλον τὸ μῖσός της διὰ τὸν κακὸν γραϊκόν, ὁ ὁποῖος πάντοτε τὴν ἀπόπερνε καὶ τὴν ἐπεριφρονούσε. Ἡ κυρία μου εἶναι ὅπου θέλει, εἶπε καὶ δὲν ἔχω νὰ σᾶς δώσω λόγον δι' αὐτό.

Ὁ Ἀλέκος ἔγινε μανιώδης, ἀλλὰ δὲν ἤθελε νὰ ἔχη καὶ ἐγθρὸν σήμερον, τὴν μόνην γυναῖκα, ἡ ὁποία ἔμενεν εἰς τὴν Σόνιαν ἀπὸ τὴν οικογένειάν της καὶ ἡ ὁποία ἐξήσκει πάντοτε κάποιαν ἐπιρροὴν εἰς αὐτήν.

Ἐλα νιάνιτση δὲν εἶναι λόγος νὰ θυμόνῃς, γιατί σ' ἐρωτῶ ποῦ εἶναι ἡ ἐξκδήλφη μου. Τί διάβολο! Δὲν ἀλλάξα τόσω πολὺ, ὥστε νὰ μὴ με ἀναγνωρίζῃς, οὔτε ἦλθα ἐδῶ γιὰ νὰ σᾶς κάμω κανένα κακὸ.

Δὲν μένει πλέον μεγαλῆτερο κακὸ ἀπὸ ὅ,τι ἔκαμες γιὰ νὰ κάμῃς, ἄς εἶναι δοξασμένος ὁ Θεός, εἶπεν ἡ γρηᾷ σταυροκοπούμενη, καὶ ἀνκναιούσα τὴν σκάλαν, ἡ ὁποία ἔφερεν εἰς τὸ τρίτον πάτωμα.

Κάτω ἀπὸ τὴν μαύρην σκούφιάν της τὰ ἄσπρα μαλλιά της ἔκαναν ἓνα στεφάνι φωτεινὸ εἰς τὸ λευκὸν καὶ πολυρ-

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ ΑΡΑΒΟΣ

Μετὰ τὸ τελευταῖον ταξεῖδι μου εἰς τὴν Ἀνατολὴν ἔμεινα ἡμέρας τινὰς πλησίον τοῦ λαμπροῦ φίλου μου Μ. Σ.,... τότε προξένου τῆς Σμύρνης: ἠθέλησε νὰ μοῦ δώσῃ καθὼς καὶ εἰς ἄλλους Εὐρωπαίους, οἱ ὅποιοι ἐπερνούσαν ἀπὸ ἐκεῖ μίαν ἰδέαν τῶν ἀγρυπνιῶν ὑπὸ τὴν σκηνήν, ὅπου οἱ Ἀράβες κἀθιγνται εἰς κύκλον καὶ ἀκούουν, καμμιὰ φοράν, ἕως τὸ πρωί, τὰς διηγήσεις τοῦ ἔρωτος καὶ τῆς δόξης, τὰς ὁποίας διηγούνται οἱ ραψωδοὶ των.

Ὁ κύριος Μ. Α... ἐπροσάκλεσε μὲ βραδύα εἰς τὸ σαλόνι ἓνα νέον ὑπνῆρτῆν Ἀραβᾶ, τοῦ ὁποῦ τοῦ τάλαντον εἰς αὐτὸ τὸ εἶδος τοῦ ἐγρησίμους πολλὰκις ὁ Μουράτ ἐγνώριζε ἢ ἔπλαττε ὠραίας ἱστορίας καὶ ἤξευρε νὰ τὰς διηγῆται θαυμαστά.

Ὅταν ἐπαρουσιάσθη εἰς τὴν αἴθουσαν, ἀπὸ ἐχαίρησε καὶ ἐκάθησε ἐπάνω εἰς ἓνα μαξιλάρι, μὰς ἀνήγγειλε ὅτι θὰ μὰς διηγῆθῃ τὰς περιπετείας τοῦ Μουρασκί, ποιητοῦ καὶ πολεμιστοῦ, ἐνδοξοῦ εἰς τὴν πατρίδα του.

Ἐγνωρίζαμεν σχεδὸν ὅλοι ὀλίγα ἀραβικά, ἀλλὰ ἡ ἐνεργητικότης τῆς φυσιογνωμίας του, τὰ ἀκριθῆ σχήματα μετὰ τὰ ὁποῖα συνῴδουε τὴν διηγήσιν του, συνετέλουν πολὺ εἰς τὸ νὰ μὰς κάμουν νὰ τὴν ὀκούωμεν. Ἐνίοτε ἐσταματοῦσε διὰ νὰ πάρῃ ἀναπνοὴν καὶ ἔπειτα μὰς ἐκύτταξε μετὰ βλέμμα ἐωτηματικόν, διὰ νὰ βεβαιωθῇ ἂν παρακολουθοῦσαμεν χωρὶς κόπον τὴν διηγήσιν του, καὶ εὐχαριστημένους ἀπὸ τὴν προσοχὴν μας, ἐπανελάμβανε τὴν ἱστορίαν του, ἡ ὁποία ἐφαίνετο ὅτι τὸν ἐνδιέφερε περισσότερο ἀπὸ ἡμᾶς.

Ὁ Μουρασκί ἦτο ὠραῖος καὶ γενναῖος μὰς εἶπεν. Ὁ Μουρασκί ἀγαποῦσε τὴν ὠραίαν Ἀζμὰ τὴν κόρην τοῦ Ἀσίφ. Τὴν ἐζήτησεν εἰς γάμον: «Πήγαινε, τοῦ ἀπήντησεν ὁ πατέρας της, πήγαινε νὰ πολεμήσῃς μετὰ τοὺς πολεμιστὰς μας καὶ νὰ κάμῃς τ' ὄνομά σου τόσον μεγάλο ὅσον τοῦ Ἀντάρ! Ἡ κόρη μου τότε θὰ κοιμηθῇ κά-ω ἀπὸ τὴν σκηνήν σου.

Ὁ Μουρασκί ἔφυγε καὶ τὸν εἶδον πρῶτον εἰς θλας τὰς μάχας, τὸ ὄνομά του ἔγινε ὁ τρόμος τῶν ἐγθρῶν καὶ τὸ σπαθί του ἔστρεψε εἰς φυγὴν τοὺς πλέον ὑπερηφάνους ἀρχηγούς.

Ἐπανῆλθεν εἰς τὴν φυλὴν του, βιαζόμενος νὰ πάρῃ τὴν Ἀζμὰ.

ρυτιδωμένον πρόσωπόν της, καὶ τὰ μικρὰ γαλανὰ ματάκια της τὰ συνήθως στυσμένα ἐξηκόντιζαν ὡς κόκκινες ἀκτίνες θυμοῦ καὶ μίσους.

Ἔβλεπε τὸ κλειδί εἰς τὴν κλειδαρότρυπαν, ἀνοιξε μετὰ ὀρμὴν τὴν θύραν καὶ ἔστρεψεν ἀμέσως τὸ κουμπὶ τοῦ ἡλεκτρικοῦ τῆς εἰσόδου, ἡ ὁποία ἐφωτίσθη ἔξαφνα.

Ὁ Ἀλέκος ἠσθάνθη μέσα εἰς τὸ ἡμισκότενον σπῆτι, τὸ ἔρημον καὶ τὸ σχεδὸν πτωχικὸν ὡς κᾶτι νὰ τοῦ ἔσφιγγε τὴν καρδιά. Ἡ νιάνια ἔχει δίκαιον, ἐσκέφθη. Ἀπὸ τὸ κακὸ ὅπου ἔκαμα μέσα ἐδῶ δὲν ἔμεινε νὰ κάμω ἄλλο περισσότερο.

Πρὶν νὰ προφθάσῃ νὰ τελειώσῃ τὴν σκέψιν του, βήματα βιαστικὰ ἠκούσθησαν εἰς τὴν σκάλα καὶ ἡ Σόνια ἐφάνη εἰς τὴν εἰσόδον μετὰ ἓνα μεγάλο μπουκέτο λουλουδιῶν εἰς τὸ ἓνα χέρι καὶ μετὰ τὸ καπέλλο της εἰς τὸ ἄλλο.

Λεπτὴ καὶ ὑψηλὴ ὡς ἦτο μέσα εἰς τὰ μακρὰ μαυρὰ της φορέματα ὠμοιάζεν ὡς ἀμαζών. Τὴν φυσικὴν λευκότητα τοῦ προσώπου της ἠΰξανε περισσότερο ἡ ὠχρότης, μία κηρίνη ὠχρότης, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀποκτήσει μαζὴ μετὰ μίαν γενικὴν ἀδυναμίαν, ἀφοῦτο ἀπέθανεν ἡ μητέρα της. Τὰ μαλλιά της ἐφαίνοντο ὡς χρυσαὶ καὶ τὰ μάτια της δύο

κατὰ τὴν ὑπόσχασιν τοῦ πατέρα της, ἀλλ' αὐτὸς τὸν ἐδέχθη μετὰ θρήνων καὶ ἀναστεναγμούς.

— Ἡ Ἀζμὰ ἀπέθανε, τοῦ εἶπε καὶ τὸν ὠδήγησεν εἰς τὸν τάφον της.

Ποῖος ἔμπορεῖ νὰ περιγράψῃ τὴν ἀπελπισίαν τοῦ Μουρασκί! Κάθε ἡμέραν ἐπήγαινε καὶ ἔστρεψε ἐπάνω εἰς τὴν ἄμμον κοντὰ εἰς τὸν τάφον της, ἀκουμποῦσε τὸ κεφάλι του ἐπάνω εἰς τὰς πέτρας ὅπου τὸν περιτριγύριζαν καὶ ἔκλαιε πικρά.

Μίαν ἡμέραν ἐνῶ εὐρίσκειτο εἰς τὴν κατάστασιν αὐτήν, ὁ νεώτερος ἀπὸ τοὺς ὑπνῆρτας τοῦ τὸν ἐπλησίασε καὶ τοῦ εἶπε: «Κύριε, βέβαια θ' ἀποθάνῃς ἀπὸ λύπη, διότι δὲν κοιμᾶσαι πλέον, οὔτε τρώγεις καὶ δὲν κάμνεις τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ κλαῖς καὶ ν' ἀπελπίζεσαι! Καὶ ὅμως ἡ ἀραβωνιαστικιά σου δὲν εἶνε αὐτοῦ, εἶνε εἰς τὴν ἔρημον, εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Ckarz-el-Ghazal μετὰ τὸν ὅποιον τὴν ὑπάνδρευσε ὁ πατέρας της, εἰς ἀνταλλαγὴν ἑκατὸν καμηλῶν καὶ πολλῶν χρημάτων. Ἄλλ' ὁ Ἀσίφ ἐφοβεῖτο τὸν θυμὸν σου, ὅταν ἐπέστρεψες, δι' αὐτὸ ἐνταρίχθη ἐδῶ ἓνα κριὸν τὴν ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Ἀζμὰ ἔφυγε, καὶ εἶπε εἰς ὄλους ὅτι ἡ κόρη του ἀπέθανε. Γνωρίζω ὅτι ζῆ καὶ σοῦ τὸ λέγω, διότι δὲν ἔμπορῶ νὰ σὲ βλέπω νὰ κλαῖς διαρκῶς. Ὁ Μουρασκί ἐσηκώθη ἀμέσως καὶ ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι τὸν ὑπνῆρτην.

— Πῶς τὸ γνωρίζεις σὺ αὐτὸ; μίλησε! Πές μου τὴν ἀλήθειαν ἢ σὲ σκοτόνω.

— Κύριε, δὲν λέγω ψέματα, ἓνα παιδί ἀπὸ τὴν φυλὴν μου, ἦτο κρυμμένο ἀπὸ πίσω ἀπὸ ἓνα θάμνον, εἶδε τὴν Ἀζμὰ νὰ φεύγῃ καὶ νὰ θάπτουν τὸν κριόν. Μὴν πῆς δι' αὐτὸ τίποτε εἰς κανένα, διότι ὁ Ἀσίφ θὰ με σκοτώσῃ, ἀλλὰ παρηγορήσου καὶ γύρισε εἰς τὸν πόλεμον πάλιν, τὸ σπαθί δὲν ἀπατᾷ, τὸ σπαθί εἶναι καθαρὸν καὶ λάμπει! Πάρετο πάλιν καὶ ὠδήγησε τοὺς δούλους σου, οἱ ὅποιοι θέλουν νὰ ξαναπολεμήσουν πλησίον σου.

Ὁ Μουρασκί ἀπὸ τὴν ἀπελπισίαν εἶχε ἀρρωστήσει, μόλις ἠδύνατο νὰ περιπατῆ, καὶ ὅμως ἔφυγεν ἀμέσως διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς ἀναζήτησιν τῆς Ἀζμᾶ. Ἀλλὰ μετὰ τινὰς ἡμέρας πορεύει καὶ κόπον ἢ ἀρρώστια του ἠΰξανε, εἶδε ὅτι δὲν θὰ ἔμπορούσε ν' ἀκολουθήσῃ τὸν δρόμον του χωρὶς ν' ἀναπαυθῇ ὀλίγον, καὶ ἄμα ἔφθασε εἰς ἓνα σκοτεινὸν καὶ δροσερὸν σπήλαιον πλησίον εἰς τὰς πηγὰς τοῦ Djaban, ἐσταμάτησεν.

Οἱ ὑπνῆρται τοῦ ἦσαν ὠργισμένοι ἐναντίον του διότι τοὺς ὠδη-

μύστοτα σκοτεινὰ ἐφώτιζαν τὴν ὄλην μορφήν της θουμάσια. Ὁ Ἀλέκος τὴν πρώτην στιγμὴν ἔμεινε κατάπληκτος διὰ τὴν μεταβολὴν αὐτὴν τῆς νέας γυναικός, τὴν ὁποίαν εὐρίσκον ὠραίαν καὶ ἰδανικὴν περισσότερο ἀπὸ ποτέ.

Ἐκείνη δὲν τὸν ἀντελήφθη ἀμέσως. Ἀλλὰ ὅταν ἡ νιάνια ἀναψε τὰ φῶτα τῆς τραπεζαρίας καὶ ἔστρεψε πρὸς τὸ μέρος τοῦ Ἀλέκου βλέμματα θυμοῦ καὶ ἀγωνίας μαζὴ, ὅταν ἐκεῖνος ἐπροχώρησε πρὸς τὴν κυρίαν της καὶ ἡ γραῖα ἐρίσθη εἰς τὸ μέσον, ὡς διὰ νὰ ἐμποδίσῃ κακόν τι, τότε ἡ Σόνια ἠσθάνθη ὡς ἓνα τρομερὸν κλονισμόν καὶ μόλις ἔμπορεσε νὰ εἰπῇ: Πῶς! ἐδῶ; Ἀλλὰ πότε ἦλθες;

Σήμερον εἰς τὰς πέντε καὶ εἶχα ἀρχίσει νὰ φοβοῦμαι ὅτι δὲν θὰ σὲ ἐπανέβλεπα πλέον.

Ἡ Σόνια τοῦ ἔτεινε ἓνα χέρι ψυχρὸν, παγωμένον, τὸ ὅποτον ἐκεῖνος ἐμόλλησεν εἰς τὰ χεῖλη του μετὰ ἀπόγνωσιν. Ἐκάθησαν καὶ οἱ δύο εἰς τὸ σπαθί, χωρὶς οὔτε ὁ ἓνας, οὔτε ὁ ἄλλος νὰ ἔμπορῃ νὰ εἰπῇ λέξιν.

γούσεν εἰς τὴν ἔρημον καὶ ὄχι εἰς τὸν πόλεμον: τὴν στιγμὴν ὅπου ἐνόμιζαν ὅτι κοιμᾶται, ἀπερρίσταν νὰ τὸν ἐγκαταλείψουν. ἀπὸ πᾶρον τὸν ἵππον του καὶ τὰς καμηλούς του.

Ὁ Μουρασκί ἤκουσε τὰ σχεδιά τους καὶ χωρὶς νὰ δεῖξῃ ὅτι ἐγνώριζε τίποτε, ἐπειδὴ ἐγνώριζε νὰ γράφῃ, ἐγράβησε πλησίον του τὴν σέλλα τοῦ ἀλόγου του καὶ ἐγράψεν ἐπάνω εἰς αὐτὴν αὐτοῦς τοὺς στίχους:

Ὡ σύντροφοί μου, μείνατε πλησίον μου! Μὴν βιάζεσθε νὰ μ' ἐγκαταλείψετε: αὐτὸ λοιπὸν εἶναι ὅ,τι μοῦ ὑπεσχεθήτε;

Ὁ θάνατος μετ' ὀλίγον θ' ἔμεινε χωρὶς, διατὶ βιάζεσθε πρὶν αὐτὸς ἔλθῃ;

Ἐάνοι ταξιδιωταί, οἱ ὅποιοι θὰ ἐπισκεφθῆτε τὴν εὐλογημένην γῆν τοῦ Arond, φέρατε εἰς τοὺς ἀδελφούς μου τὰς λέξεις αὐτάς;

Ὁ Θεὸς νὰ εἶναι μαζὴ σας! Μὴν ἀφήσετε ἀτιμωρήτους ἐκεῖνους ὅπου ἔκαμαν τὸ ἔγκλημα: φωνεῦσατέ τους.

«Ποῖος θ' ἀναγγεῖλῃ εἰς τὴν φυλὴν μου ὅτι ὁ Μουρασκί ἦτο διὰ τοὺς συντρόφους ἓνα βαρὺ φορτίον;

«Καὶ ὅτι, μακρὰν ἀπὸ τὰς σκηνὰς τῆς Dourbagah, ἄφησαν τὸ σῶμά του τρωπὴν εἰς τοὺς λέοντας;»

Ἄμα ἐνύκτωσεν ἓνας ἀπὸ τοὺς ὑπνῆρτας τοῦ ἔβλεπε τὴν σέλλα εἰς τὸ ἄλογον καὶ τὸ ἐπῆρε χωρὶς θόρυβον, ἐνῶ οἱ σύντροφοί του ἔφευγαν μετὰ τὰς καμηλούς καὶ ὁ Μουρασκί ἐπροσποιεῖτο πάντοτε ὅτι ἐκοιμᾶτο.

Ἀλλὰ τὸ πρωὶ ὁ ποιητὴς εἶδε νὰ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν ἓνας βοσκὸς μετὰ τὸ ποίμνιόν του.

— Ποῖος εἶσαι καὶ τί κάμνεις αὐτοῦ; ἠρώτησεν ὁ βοσκός.

— Εἶμαι ἀπὸ τὴν φυλὴν Μπανὸβ-Δουρβαχιάλ. Καὶ σὺ;

— Ἐγὼ εἶμαι ἀπὸ τὴν φυλὴν Μπανὸβ-Μουραδίδ.

— Τίνος εἶναι τὰ πρόβατα ποῦ σὺλας;

— Τοῦ Ckarz-el-Chazal τοῦ πλοῦσιου Μουραδίδ.

Ὁ Μουρασκί ἐσηκώθη ἀμέσως.

— Ἐμπορεῖς λοιπὸν καμμιὰ φορὰ νὰ δῆς τὴν Ἀζμὰ, τὴν γυναῖκά του καὶ νὰ τῆς μιλήσῃς; εἶπε τρέμων ἀπὸ ἐλπίδα καὶ φόβον.

— Ὅχι, εἶπεν ὁ βοσκός, ἀλλὰ κάθε βράδυ τὴν ὠρα ὅπου ἀρμέγω τὰς κασίκες μου μὲ σκλάβα της ἔρχεται καὶ πέρνει ἓνα ποτήρι γάλα διὰ τὴν κυρίαν της.

— Πᾶρε αὐτὸ τὸ δακτυλίδι. θὰ τὸ βάλῃς μέσα εἰς τὸ ποτήρι μετὰ τὸ γάλα τοῦ δίδεις διὰ τὴν Ἀζμὰ, καὶ θὰ σὲ ἀνταμείψω γενναίως.

Ἡ σκλάβα ἦρθεν ἔπειτα ἀπὸ λίγο καὶ ἐπῆρε τὸ γάλα τῆς κυρίας της: ὅταν αὐτὴ τὸ ἦπιε ἤρθε εἰς τὸ βῆθος τὸ δακτυλίδι, τὸ πῆρε τὸ ἐκύτταξε καλὰ καὶ τὸ ἀνεγνώρισε.

Ἡ γραῖα τροφὸς ἔρριψεν ἓνα βλέμμα καταπληξέως εἰς τὴν κυρίαν της, καὶ μετὰ τὸ κεφάλι κάτω ἐξῆλθεν. Ἐχει δίκαιον, εἶπεν ἡ Σόνια, τὴν ὁποίαν εἶχεν πληγώσει ἡ ἀφωνος ἐπίπληξις τῆς ὑπηρετρίδος της. Δὲν ἔπρεπε νὰ ἰδωθῶμεν πλέον.

Ἀπὸ εἶμαι ἐδῶ Σόνια θὰ εἰπῇ, ὅτι ὄχι μόνον ἔπρεπε, ἀλλὰ καὶ δὲν ἔμπορούσε νὰ γίνῃ διχοφρετικὰ. Καὶ τῶρα κανεὶς ἀνθρώπος καὶ κανεὶς θεὸς δὲν θὰ ἔμπορῆσῃ νὰ μὰς χωρήσῃ.

Καὶ ἡ Ἐλένη; εἶπεν ἡ Σόνια, τὴν ὁποίαν τὰ θερμὰ αὐτὰ λόγια ἠλέκτρισαν καὶ ἡ ὁποία ἀπὸ χλωμὴ ὅπου ἦτο ἔγινε κατακόκκινη.

Ἡ Ἐλένη εἶναι ἐδῶ, ἡ Ἐλένη θὰ ἔλθῃ νὰ σὲ παρακλέσῃ νὰ μὴν ἀρνηθῆς ὅ,τι θὰ σοῦ ζητήσωμεν, ἡ Ἐλένη ὡς καὶ ἐγὼ θέλει νὰ μετριάσῃ τὸ κακόν, τὸ ὅποιον, χωρὶς νὰ θέλῃ τοῦ ἔκαμεν.

Ἡ Σόνια ἐπετάχθη ἀπὸ τὴν θέσιν της, μὴ δυνάμενη νὰ πιστεύσῃ ὅ,τι ἤκουσεν. Διὰ μίαν στιγμὴν ὑποπτέυθη ὅ,τι

— Ποῦ εὐρέθη αὐτό; ἠρώτησε τὴν δούλην της.

— Δὲν ἤξεύρω.

— Φέρε ἐδῶ ἀμέσως τὸν βοσκὸν ὅπου σοῦ ἔδωκε τὸ γάλα.

— Ὅταν ἦλθε ὁ βοσκὸς διηγῆθη τὴν ἱστορίαν, καὶ ἐπρόσθεσεν:

— Φεύγω ἀμέσως, διὰ νὰ ἐπιστρέψω πλησίον του, διότι εἶναι ἀρρωστος καὶ φοβοῦμαι μήπως ἀποθάνῃ.

Ἡ Ἀζμὰ ἄμα ἐνύκτωσε, ἔφυγε καὶ ἐπῆγεν εἰς ἀναζήτησιν τοῦ ξένου ἐφοβεῖτο πολὺ, ἀλλ' ἡ ἀγάπη της τῆς ἔδιδε θάρρος, ἔφθασε εἰς τὸ σπήλαιον, καὶ μὲ ἀκτίνα φεγγαριοῦ τῆς φώτισε τὸν Μουρασκί, ὁ ὁποῖος ἦτο πάντοτε νέος καὶ ὠραῖος ἂν καὶ ὁ πυρετὸς τὸν κατέτρωγεν. Ἡ Ἀζμὰ, ἐγονάτισε κοντὰ του, καὶ ἄρχισε νὰ τὸν φιλῇ μετὰ ἀγάπην καὶ γλυκύτητα.

— Ἀζμὰ, ἀγάπη μου, εὐτυχία μου, ἔπειτα ἀπὸ τόσους μῆνας σὲ ξαναβλέπω! τῆς εἶπε. Ἀλλοίμονον ὅταν σ' ἐνόμιζα πεθαμένη σὲ ζήτησα παντοῦ. Διατὶ σοῦ ἔμεινα πιστὸς ἀπὸ ἐπρόκειτο νὰ σὲ χάσω, διατὶ μετὰ ἔκαμες θυμὰ σου, ἐμὲ ὅπου σὲ ἀγαποῦσα τόσον, καὶ ἡ μόνη μου σκέψις ἦτο νὰ μὴν σὲ λυπήσω. Τὸ λαμπρὸν πρόσωπόν σου λέγει ὅτι αἱ λύαι δὲν σὲ ἤγγισαν καὶ ἐγὼ πεθαίνω. Ὡ Ἀζμὰ πῶς ἐμπόρεσες καὶ ξέχασες τοὺς ὄρκους σου.

Ἡ Ἀζμὰ μετὰ δάκρυα στὰ μάτια, τοῦ λέγει ὅτι θὰ τὸν σώσῃ μετὰ τὴν ἀγάπην της. Ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ἐκεῖνην ἠκούσθη μέγας θόρυβος καὶ στρατὸς Ἀράβων ἐπολιόρχησε τὸ σπήλαιον. Ὁ Ckarz-el-Ghazal, εἰδοποιηθεὶς ἀπὸ τὴν δούλην ἦλθε εἰς καταδίωξιν τους.

Ὁ Μουρασκί ἂν καὶ ἐξητλημένος κατάρθωσε νὰ σηκωθῇ καὶ προφυλάττων μετὰ τὸ σῶμά του τὴν Ἀζμὰ ἐπολέμησε γενναίως καὶ ἐφόνησε τὸν ἀρχηγὸν ἐμπρὸς εἰς τὴν σύζυγόν του. Ἐπειτα ἔπεσε εἰς τὰ πόδια τῆς Ἀζμᾶ σχεδὸν νεκρὸς ἀπὸ τὰς πληγὰς του.

Οἱ ἄπιστοι δούλοι τοῦ ὅταν ἐπέστρεψαν εἰς τὴν φυλὴν του, εἶπον εἰς τοὺς ἀδελφούς του ὅτι ὁ κύριός τους ἠκολούθησε ἓνα καρὰβι τὸ ὁποῖον ἐπήγαινε εἰς τὴν Μίκα καὶ τοὺς ἔστειλεν ὀπίσω.

Ἄλλ' ὁ ἀδελφὸς του καθὼς ἐζήτησε τὰ πράγματα τοῦ Μουρασκί εἶδε τοὺς στίχους ὅπου εἶχε γράψῃ εἰς τὴν σέλλα τοῦ ἀλόγου του, καὶ ἔμαθε τὴν ἀλήθειαν. Ἀμέσως ἐζήτησε ἀπὸ τοὺς δικαστὰς τὴν τιμωρίαν τῶν ἀπίστων ὑπηρετῶν καὶ ἔφυγε πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ ἀδελφοῦ του.

Ἐφθασεν εἰς τὰς πηγὰς τοῦ Djaban ὅπου ἤρθε τὰ λείψανα τῆς φυλῆς τοῦ Ckarz-el-Gkazar, ἀκόμη ἐκεῖ πλησίον. Ἐπολέμησε μαζὴ τοὺς καὶ τοὺς κατέστρεψε.

Ὁ Μου ἂν ἄμα ἐτελείωσεν ἐσηκώθη, καὶ ἐνῶ τὰ μάτια του ἔβγαζαν ἀγρίας ἀστραπὰς μὰς εἶπε: «τὸ μῖσος τῶν Ἀράβων εἶνε φοβερὸν» καὶ ἔφυγε χωρὶς ν' ἀκούσῃ τὰς ἐπευφημίας μας.

ὁ Ἀλέκος εἶχεν ἐκβίβσει τὴν δυστυχῆ γυναῖκα του εἰς τὸ ταξιδι αὐτό, ὅτι τὴν εἶχεν ἐκκναγκάσει εἰς τὸ ἐξευτελιστικὸν αὐτὸ διάβημα καὶ ἐκυριεύθη ἀπὸ τρομερᾶν ἀγανάκτησιν.

Εἶναι ἄτιμον καὶ ἀνανδρον αὐτὸ τὸ ὅποιον ἔκαμες, τοῦ εἶπε, καὶ δὲν θὰ γείνω ποτὲ συνένοχος εἰς μίαν τοιαύτην προδοσίαν. Ὅλη ἡ ὑπερηφάνεια τῆς φυλῆς τῆς ἐξανέστη μέσα της, καὶ ὅλη ἡ πικρία τῆς θυσιασθείσης ζωῆς της ἐξεχειλίσεν εἰς ἓνα χεῖμαρρον λέξεων, τὰς ὁποίας δὲν ἤμποροῦσε νὰ συγκρατήσῃ πλέον.

Ὁ Ἀλέκος τὴν ἤκουεν ἀνανδρος. Ὅ,τι ἔλεγεν ἦτο κατ' οὐσίαν ἀληθινόν, τὸ ἔβλεπε καὶ ὁ ἴδιος. Ἀλλὰ τὸ ἐχαρακτήριζεν ἐντελῶς διαφορετικᾶ. Ἐκεῖ ὅπου ἡ Σόνια ἔβλεπεν ἀτιμίαν, αὐτὴς ἔβλεπεν ἀπλῶς ἀδυναμίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ὑποπίπτουν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον ὅλοι οἱ ἄνδρες. Ἐκεῖ ὅπου ἐκείνη, συνηγοροῦσα ὑπὲρ τῆς νομίμου γυναικός, ὠμίλει περὶ σκληρότητος καὶ τυραννικῆς προδοσίας, αὐτὴς ἔβλεπεν ἀπλούστατα τὴν ἀνάγκην γενομένην ὑπὸ τῆς ἑλάνης φιλοτιμίαν καὶ τὴν ζωὴν της κανονιζομένην σύμφωνα μὲ τὰς περιστάσεις, πρὸς ἀποφυγὴν σκανδάλων καὶ ζωῆς ἀφορήτου.

Ἡ πικραφορὰ ἐν τούτοις τῆς Σόνιας ἦτο τοικύτη, ὥστε δὲν ἐδοκίμασε τὴν στιγμὴν ἐκείνην οὔτε νὰ τὴν διακόψῃ, οὔτε νὰ ὑπερασπισθῇ· εἰζευρεν ὅτι εἰς τοικύτας στιγμὰς, ἡ Σόνια ἦτο ἀξία νὰ συντρίψῃ καὶ νὰ συντρίβῃ, ἀλλ' ὄχι καὶ νὰ ἐνδώσῃ. Ἐκείνη ἐν τῇ πικραφορᾷ της εἶχε σηκωθῆ ἀπὸ τὴν θέσιν της καὶ τοῦ ἔδειχνε τὴν θύραν. Φύγε τοῦ ἔλεγε καὶ νὰ μὴν ἐπανέλθῃς ποτὲ πλέον ἐδῶ. Φύγε, διότι μοῦ φαίνεται ὅτι ἡ μητέρα μου ἡ ὁποία ἀπέθανε μέσα ἐδῶ, κατρωμένη σε, δὲν θὰ μοῦ συγχωρήσῃ ποτὲ τὴν ἱεροσυλίαν αὐτήν.

Ὁ Ἀλέκος ἐσηκώθη καὶ ἐξῆλθεν ἀπηλπισμένος. Οὐδέποτε εἰς τὴν ζωὴν του εἶχεν ὑποστῆ τοιοῦτον ἐξευτελισμὸν καὶ δὲν ἐπερίμενέ ποτε, ὅτι ἡ αὐταπάρνησις τῆς Σόνιας θὰ ἦτο τοιαύτη, ὥστε νὰ ἀποκρούσῃ τὴν μόνην ἐλπίδα σωτηρίας, ἡ ὁποία τῆς ἔμενε. Εἶχε πρόσφατον ἀκόμη εἰς τὴν μνήμην του ἓνα ἐπεισόδιόν του καὶ δὲν ἤμποροῦσε νὰ ἐννοήσῃ πῶς δύο γυναικίαις τῆς ἰδίας ἡλικίας καὶ τῆς ἰδίας περιήπου μορφώσεως ἤμποροῦσαν νὰ σκέπτονται τόσον διαφορετικᾶ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Κον Κ. Σ. Ζ. Γαλαξείδιον. Συνδρομαὶ ἐλήφθησαν. Εὐχαριστίας. Συμμορφούμεθα ὀδηγίαις σας. Δα Ἐ. Σπ. Πάτρας. Ἐπιστολή σας ἐλήφθη. Εὐγνωμονῶ δι' εὐγενεῖς φροντίδας. Συμμορφούμεθα ὀδηγίας σας. Χρήματα ἐλήφθησαν. Καν Εἰ. Σ. Μινετ-ελ-Γκάμ. Ἐλήφθη. Εὐχαριστίας. Καν Δ. Μπ. Τρίπολιν. Ἐλήφθη. Εὐχαριστίας. Καν Εὐφ. Δ. Κ. Ἀγῶ. Συνδρ. Ἐλήφθησαν. Συμμορφούμεθα ὀδηγίαις σας. Εὐχαριστίας θερμὰς δι' εὐγενεῖς κρίσεις. Καν Σ. Δ. Γεταλεα. Ἐλήφθη. Εὐχαριστίας. Καν Οὐ Σκ. Λάρισσαν. Ἐπιστολή μετὰ χρημάτων ἐλήφθη. Θερμοτάτην εὐγνωμοσύνην δι' εὐγενῆ προθυμίαν καὶ φροντίδας. Δα Σ. Σπ Πάτρας. Ἐπιστολή σας μετὰ χρημάτων ἐλήφθη. Εὐγνωμονῶ δι' εὐγενῆ φροντίδα. Καν Αἰ. Θ. Εἶναι πολὺ δύσκολον νὰ ἀνταποκριθῶμεν εἰς τοιαύτας ἀπαιτήσεις. Τὸ Νέον Συμ-

βόλαιον δὲν ἐξεδόθη εἰς βιβλίον, διὰ λόγους, τοὺς ὁποίους σεῖς δὲν ἤμπορεῖτε νὰ γνωρίζετε. Καν Θ. Μ. Θεσσαλονίκην Βεβαίως τὸ σχολεῖον Σκορδίλη παρέχει ὅλα τὰ ἐφόδια μορφώσεως τελείας καὶ συμφώνου πρὸς τὸν πορισμὸν κάθε κέρους. Τὰ πρακτικὰ μαθήματα ὡς τὸ τῆς υἱεινῆς καὶ νοσηλείας, τοῦ νοικοκυριοῦ, τῶν ἀσπυροῦρων καὶ φοιτημάτων προοδεύουν τελείως, προσληφθείσης διδασκάλου κατάρτισθίσεως εἰς Ἑλβετίαν. Αἱ ξένοι γλώσσαι διδάσκονται καθ' ἐκάστην. Κατὰ τὰ λοιπὰ τὸ πρόγραμμα εἶναι ὡς τῶν ἄλλων ἀνωτέρων Παρθενωγαγείων.

ΣΥΝΤΑΓΗ

Σάντουιτς με γλυκό. — 4 αὔγα τὰ βάζωμεν εἰς τὴν ζυγαριὰν καὶ ὅσο βίρος ἔχουν βάζομεν τόσην ζάχαριν, τόσην φρίναν καὶ τόσον βούτυρον.

Βάζομεν τὸ βούτυρον εἰς τὴν κατσαρόλαν καὶ ἄμα κίψει τὸ ἀφίνομεν καὶ κρούει καὶ ἄμα κρούσῃ, τὸ κτυποῦμεν μὲ τὸ σύρμα ἕως ν' ἀσπίρη κατόπιν ῥίγνομεν τὴν ζάχαριν λίγη, λίγη, κατόπιν τοὺς κρόκους τῶν αὔγων ἔπειτα ῥίγνομεν τὴν φαρίναν καὶ μίαν σταλαματιὰν ἀλάτι καὶ τὰ ἀνακατέβομεν καλὰ μὲ μίαν κουτάλα ξύλινην· ἔπειτα ἔχομεν κτυπημένα τὰ ἄσπρα τῶν αὔγων εἰς ἄφρον καὶ τὰ ῥίγνομεν μέτα εἰς ὅλην τὴν ζύμην. Ἐπειτα ἀλείφομεν ἓνα τετράγωνον ταθαδάκι μὲ βούτυρον, βίζομεν μέσα ὅλην τὴν ζύμην μας καὶ τὴν στέλλομεν εἰς τὸν φούρνον· ἄμα ψηθῇ τότε τὸ βγάσομεν καὶ ἄμα κρούσῃ, τὸ κόβομεν εἰς λουρίδας, τὰς ἀνοίγομεν εἰς τὸ μέσον καὶ τ' ἀλείφομεν μὲ ὅτι μαρμελάτα ἔχομεν, ἔπειτα βάζομεν πάλιν τὸ ἓνα ἐπάνω εἰς τὸ ἄλλο καὶ τὰ κόπομεν εἰς τετράγωνον κομμάτια. Τὸ γλυκὸ αὐτὸ εἶνε ὥρατον καὶ διὰ τραπέζι καὶ διὰ τσάι.

Φρούτα εἰς τὸ ὄπιον. — Βράετε 1 ὄκ. ζάχαριν ἕως ὅτου δέση καλά. Χωριστὰ ἔχετε καθαρίσει φρούτα τῆς ἐποχῆς κεράσια, βερούκοκα, ἀγγούρια, ροδάκινα. Ρίπτετε 1 ὄκ. ροῦμι εἰς τὴν δεμένην ζάχαριν σας καὶ τὴν ἀναλύετε μὲ αὐτὸ ἐκτὸς τῆς φωτιᾶς. Θέτετε μέσα εἰς πλατύστομον ὑάλινον δοχεῖον τὰ φρούτα σας. Προσθέτετε λίγο φλούδα λεμονιοῦ καὶ πορτοκαλιοῦ, ὀλίγη κανέλα καὶ γαρύφαλα. Χύνετε μέσα ἕως ὅτου νὰ τὰ σκεπάσῃ τὸ ἀναλυμένον μὲ τὸ ροῦμι σιροπι σας. Τὰ κλείετε ἐρμητικῶς καὶ κάμνετε γρήσιν μετὰ 15 ἡμέρας.

Πρὸς τὴν ἄγνωστον εὐεργετιδὰ μας, τὴν δούζυγον τοῦ Ἡπειρώτου.

Εἰς Βουκουρέσιον

Ὁ Θεός, κυρία, στέλλει καὶ εἰς τὴν γῆν μας ἀκόμη ἀγγέλους του, οἱ ὁποῖοι μᾶς βοηθοῦν, χωρὶς νὰ μᾶς ἐπιτρέπουν οὔτε νὰ τοὺς βλέπωμεν, οὔτε νὰ γνωρίζωμεν τὸ ὄνομά των.

Σεῖς, κυρία, ἀληθινὸς ἀγγελος ἐπεσκέφθητε ἀόρατος τὸ πτωχικόν μου καὶ ἐζήτησατε διὰ τῆς βοήθειάς νὰ σώσετε τὴν πάσχουσαν πρὸς τετραετίας κέρην μου, τῆς ὁποίας ἀνεκούρσατε τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ πόνου καὶ τῆς φοβερᾶς νόσου. Ἐκείνη ἀπέθανεν εὐλογοῦσα τὸν ἄγνωστον ἀγγελὸν της. Ἐπειτα πάλιν κατ' ἐπανάληψιν ἐσυνδράματε τὰ ὄρφανά μου καὶ εἰς τὴν ἐργασίαν των καὶ εἰς τὴν δυστυχίαν των. Πέρσει ἐδοθησατε γενναϊότατα εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς κέρους μου, ἡ ὁποία δὲν παύει νὰ σᾶς ὀνομάζῃ εὐεργετιδὰ της. Καὶ τώρα πάλιν, ὡς ὁ Θεός νὰ σᾶς ἐφώτισε, καθ' ἣν στιγμὴν πτωχὴ καὶ ἄπορος ἐγένετο μητέρα ἐτείνατε καὶ πάλιν πρὸς αὐτήν καὶ πρὸς ἡμᾶς εὐεργετικὴν χεῖρα ἀνακουφίσεως.

Ἄς εἰσθε, Κυρία, εὐλογημένη ἀπὸ τὸν Θεόν, ὡς εἴθε λατρευτὴ ἀπὸ ὅλους ὅσους εὐεργετεῖτε.

Ἡ χήρα ΑΙΚ. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗ.

Παρὰ τῆς συζύγου Ἡπειρώτου ἐστάλησαν... φρ. 100
Ἐξ αὐτῶν διετέθησαν ὑπὲρ τῆς πτωχῆς οἰκογενείας τῆς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Τ. Βάσσου ἀρ. 6 καὶ τῆς θυγατρὸς της δρ. 50

Ἐπὲρ ἄλλης πτωχῆς » 6
καὶ τὰ ὑπόλοιπα διατεθήσονται κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν της πρὸς ἀγορὰν συσσιτίων, ὅπως διανεμηθοῦν εἰς τοὺς πτωχοὺς ὅταν τὸ Σύσσιτιον θὰ ἐπαναλάβῃ τὴν λειτουργίαν του.